

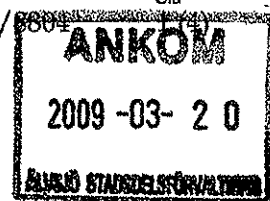
ARBETSMILJÖ
VERKET

INSPEKTIONSMEDELÄNDE

Datum
2009-03-16

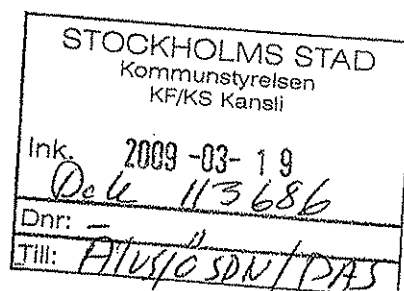
Vår beteckning
IMS 2009/8804

Sid

Distriktet i Stockholm
Torbjörn Olsson, 08-475 01 56
stockholm@av.se

Stockholms Kommun
105 35 STOCKHOLM

Resultatet av inspektionen

Ert org. nr	212000-0142
Arbetsställe	Långsjö förskola
Besöksadress	Gårdstigen 19, Älvsjö
Besöksdatum	10 mars, 2009
Deltagare i inspektionen:	Monica Holmqvist, förskolechef Mia Dahlberg, barnskötare Eva Söderlund, skyddsombud Torbjörn Olsson, arbetsmiljöinspektör

Ni ska före den 8 maj 2009 informera Arbetsmiljöverket vad ni har gjort med anledning av de brister och krav vi redovisar här. I svaret bör ni särskilt beskriva:

- hur ni fört ut innehållet i inspektionsmeddelandet till berörda medarbetare
- hur ni har uppfyllt kraven
- hur skyddsombud och övrig personal har varit delaktiga vid genomförandet av åtgärderna

Svaret bör undertecknas så att det framgår att den som är skyddsombud har tagit del av det.

Var vänlig ange vår beteckning IMS 2009/8804 i svaret.

Se 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Brister och krav

Undersökning och rutiner gällande våld och hot

1. Ni har inte undersökt arbetsförhållandena i förebyggande syfte och bedömt riskerna för att någon kan komma att drabbas av våld eller hot om våld.

ARBETSMILJÖ VERKET

INSPEKTIONSMEDDELANDE

Datum
2009-03-16

Vår beteckning
IMS 2009/8804

Sid
2 (4)

Exempelvis när förälder inte får hämta sitt barn, förälder som luktar alkohol eller andra hotfulla aspekter. Ni saknar dessutom säkerhetsrutiner för sådant arbete som medför risk för våld eller hotfulla situationer.

Krav

Ni ska undersöka arbetsförhållandena i förebyggande syfte och bedöma riskerna för att någon kan komma att drabbas av våld eller hot om våld.

Ni ska efter undersökning och riskbedömning upprätta säkerhetsrutiner till förebyggande av vålds- och hotsituationer. Personalen ska informeras om dessa rutiner.

Se 2-4 och 11 §§ Arbetarskyddsstyrelsen föreskrifter (AFS 1993:2) om våld och hot i arbetsmiljön.

Information; Exempelvis kan detta göras med checklistan i "Undersök riskerna för våld och hot på jobbet" från Arbetsmiljöverket (ADI 553).

Buller-undersökning/riskbedömning/handlingsplan

2. Ni ska som ett led i ert systematiska arbetsmiljöarbete göra en undersökning och riskbedömning av det störande buller som kan förekomma i verksamheten på förskolan. Detta gäller även verksamheten i köket. Riskbedömning ska dokumenteras.

Krav

Utifrån resultatet av er undersökning och riskbedömning ska ni i en tidsatt handlingsplan dokumentera de åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall och som inte genomförs omedelbart. Av handlingsplanen ska det framgå vem som ska se till att åtgärderna genomförs. Genomförda åtgärder ska följas upp.

Se 5, 8 och 10 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) samt 4 § AFS 2005:16 om buller

Ventilationskåpa

3. Det saknas processventilation över diskmaskin och ugn.

Krav

Ni ska se till att förorenad luft från diskmaskin och ugn effektivt fångas upp med en kåpa och förs bort genom processventilation.

Se 18 § AFS 2000:42 om arbetsplatsens utformning samt 4 § AFS 2005:17 om hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar.

Arbetsbelastning i skolans kök

4. Med en (1) anställd och 70 % arbetstid i köket tillagas dagligen ca 60 portioner mat. Det görs även mellanmål samt all disk från respektive avdelning (fyra stycken) tas om hand av köksansvarig person.

I kökets arbetsuppgifter ingår förutom sedvanlig tillagning av husmanskost även specialkost exempelvis gluten, laktos, allergi eller vegetarisk mat etc. Köksansvarig sköter även om beställningar och mottagning av livsmedel, egenkontroll samt upprättande av menyer och städning av sin egen lokal.

Förskolans kök som utspisar ca 60 portioner dagligen räknas som storhushåll. Arbetsmiljöverket anser att köket inte riktigt håller måttet när det gäller produktionssystem för storkök;

- Spisen har små plattor (hemmamodell).
- Ugnen har endast kapacitet för 4-5 bleck per körning.
- Det saknas arbetsbänkar och avställningsytor.
- Diskho är av hemmamodell.
- Diskmaskin är av bänkmödel (ej tunnel) med liten avspolningsho.
- Ergonomisk jobbigt eftersom man arbetar i olämpliga arbetsställningar vid tillagning, varuplock, vagnplock och i disken etc.

Storhushållsarbete är ofta tungt och stressigt utan hänsyn att flertalet arbetstagare är kvinnor.

Krav

4 a. Ni ska undersöka och riskbedöma köket gällande:

- tillräcklig kapacitet på ugn, spis och stekmöjligheter.
- avsaknad av arbetsbänkar och avställningsytor.
- diskanläggningen (diskmaskin, sortering, förspolning och disktransportör).
- teknisk utrustning och hjälpmedel som kan användas.
- lämpliga arbetsställningar och arbetsrörelser.

4 b. Ni ska även undersöka och riskbedöma arbetstempo (stress), arbetsmängd och köksansvariges egenupplevda situation samt ensamarbete, sjukfrånvaro (att få in vikarie) samt se till att ni har rutiner för att fånga upp tidiga tecken på för hög arbetsbelastning hos er kökspersonal.

Efter undersökningarna ska brister och risker åtgärdas och det som inte kan åtgärdas direkt ska skrivas ned i en handlingsplan och tidsplaneras.

Se 5, 8 och 10 §§ AFS 2001:1 samt 1, 2 och 3 §§ AFS 1998:1 om belastningsergonomi.

Information

Ett inspektionsmeddelande är en uppmaning till er att vidta åtgärder för att undanröja de brister och risker som kom fram vid inspektionen. Kraven är ställda utifrån Arbetsmiljöverkets tillämpning av gällande arbetsmiljoregler. Om ni inte vidtar åtgärder kan Arbetsmiljöverket komma att besluta om ett föreläggande eller förbud i ärendet.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter utvecklar och preciserar arbetsmiljölagen inom arbetsmiljöområdet. Föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1 senast ändrad 2008:15) beskriver hur det går till att skapa en säker arbetsmiljö.

Saknas kunskap eller kompetens för det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten ska arbetsgivaren anlita företagshälsovården eller motsvarande hjälp utifrån.

Besök Arbetsmiljöverkets webbplats www.av.se när ni vill veta mer om oss och om lagar och föreskrifter om arbetsmiljö.

Har ni frågor att ställa går det bra att kontakta oss.

Torbjörn Olsson
Arbetsmiljöinspektör

Kopia skickad till:

Skyddsombudet Eva Söderlund, Långsjö förskola, Gårdstigen 19,
125 52 ÄLVSJÖ

Monica Holmqvist, Långsjö förskola, Gårdstigen 19, 125 52 ÄLVSJÖ

N:\4 Sektion\Olsson, Torbjörn\2009 ärenden\Im\IM 09-8804 Långsjö förskola i Älvsjö.doc